

Αριθμ. Πρωτ.: 29-12/3/2026

ΕΝΩΣΗ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

προς τον κ. Υπουργό Δικαιοσύνης

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος, με αφορμή τη σημερινή μας συνάντηση, επιθυμεί να διαβεβαιώσει ότι οι εισαγγελικοί λειτουργοί της χώρας θα είναι πάντοτε αρωγοί σε κάθε πρωτοβουλία της Πολιτείας για την ενίσχυση της λειτουργίας της Δικαιοσύνης και την εμπέδωση του κράτους δικαίου. Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος, ως θεσμικός εκπρόσωπος των εισαγγελικών λειτουργών της χώρας, έχει ως βασική αποστολή την προάσπιση της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης, την υποστήριξη του έργου των εισαγγελικών λειτουργών και τη συμβολή στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο αυτό, θέτουμε υπόψη σας ορισμένα βασικά ζητήματα που απασχολούν διαχρονικά τις εισαγγελικές υπηρεσίες και διατυπώνουμε συγκεκριμένες επισημάνσεις και προτάσεις που θεωρούμε ότι χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής.

1. Στελέχωση των εισαγγελικών υπηρεσιών

Η Ένωση εκφράζει την ικανοποίησή της για τις διαδοχικές νομοθετικές παρεμβάσεις ενίσχυσης της οργανικής δύναμης των εισαγγελικών υπηρεσιών, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη **2024 και 2026**.

Καταρχάς, με τη διάταξη του **άρθρου 50 Ν. 5108/2024 (ΦΕΚ Α΄ 65/2-5-2024)** αυξήθηκαν οι οργανικές θέσεις των υπηρετούντων εισαγγελέων ως εξής:

- οι θέσεις **Αντισταγγελέων Πρωτοδικών αυξήθηκαν κατά δεκαοκτώ (18)**, οριζομένων αυτών και των οργανικών θέσεων των Παρέδρων Εισαγγελίας σε **διακόσιες εβδομήντα εννέα (279)**,
- οι θέσεις **Εισαγγελέων Πρωτοδικών αυξήθηκαν κατά τέσσερις (4)**, οριζομένων αυτών σε **εκατόν πενήντα δύο (152)**,
- οι θέσεις **Αντισταγγελέων Εφετών αυξήθηκαν κατά δεκαπέντε (15)**, οριζομένων αυτών σε **εκατόν σαράντα τρεις (143)**,
- οι θέσεις **Εισαγγελέων Εφετών αυξήθηκαν κατά επτά (7)**, οριζομένων αυτών σε **ογδόντα δύο (82)**.

Στη συνέχεια, με το **άρθρο 57 Ν. 5282/2026 (ΦΕΚ Α΄ 30/27-2-2026)** επήλθε νέα ενίσχυση της οργανικής δύναμης των εισαγγελικών αρχών της χώρας. Ειδικότερα:

- οι θέσεις **Αντισταγγελέων Πρωτοδικών αυξάνονται κατά δεκαοκτώ (18)** και συνεπώς οι θέσεις αυτές, μαζί με τις οργανικές θέσεις των Παρέδρων Εισαγγελίας, ανέρχονται πλέον σε **διακόσιες ενενήντα επτά (297)**,
- οι θέσεις **Αντισταγγελέων Εφετών αυξάνονται κατά δεκαεννέα (19)** και ανέρχονται σε **εκατόν εξήντα δύο (162)**,
- οι θέσεις **Εισαγγελέων Εφετών αυξάνονται κατά δεκατρείς (13)** και ανέρχονται σε **ενενήντα πέντε (95)**,
- οι θέσεις **Αντισταγγελέων του Αρείου Πάγου αυξάνονται κατά δύο (2)** και ανέρχονται σε **είκοσι οκτώ (28)**.

Συνολικά, με τις δύο διαδοχικές νομοθετικές παρεμβάσεις των ετών **2024 και 2026**, η οργανική δύναμη των εισαγγελικών λειτουργών ενισχύθηκε κατά **ενενήντα έξι (96) θέσεις**, γεγονός που συνιστά σημαντική ενίσχυση των εισαγγελικών υπηρεσιών της

χώρας και ταυτόχρονα **έμπρακτη αναγνώριση από την Πολιτεία των αυξημένων αρμοδιοτήτων και θεσμικών απαιτήσεων του εισαγγελικού λειτουργήματος**, καθώς και της διαρκούς και εντεινόμενης επιβάρυνσης που αντιμετωπίζουν οι εισαγγελικές υπηρεσίες σε όλους τους βαθμούς δικαιοδοσίας της χώρας.

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της συνάντησης μαζί σας, το νεοεκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης, αμέσως μετά τη συγκρότησή του σε σώμα, απηύθυνε την 5η Μαρτίου 2026 έγγραφο αίτημα προς τις Εισαγγελίες της χώρας, με σκοπό την επικαιροποιημένη καταγραφή των υπηρεσιακών αναγκών τόσο σε επίπεδο εισαγγελικών λειτουργών όσο και σε επίπεδο δικαστικών υπαλλήλων.

Κατόπιν του ανωτέρω αιτήματος, ελήφθησαν απαντήσεις από σειρά εισαγγελικών υπηρεσιών της χώρας και ειδικότερα από τις Εισαγγελία Εφετών Βορείου Αιγαίου, Εισαγγελία Εφετών Δυτικής Μακεδονίας, Εισαγγελία Εφετών Δωδεκανήσου, Εισαγγελία Εφετών Καλαμάτας, Εισαγγελία Εφετών Λάρισας, Εισαγγελία Εφετών Πατρών, Εισαγγελία Εφετών Πειραιά, Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, Εισαγγελία Πρωτοδικών Αχαΐας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Βοιωτίας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Γρεβενών, Εισαγγελία Πρωτοδικών Δράμας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Ευρυτανίας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Ζακύνθου, Εισαγγελία Πρωτοδικών Ηλείας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Ηρακλείου, Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσπρωτίας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, Εισαγγελία Πρωτοδικών Καβάλας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Καστοριάς, Εισαγγελία Πρωτοδικών Λαμίας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Λευκάδας, Εισαγγελία Πρωτοδικών Ναυπλίου, Εισαγγελία Πρωτοδικών Ρεθύμνης, Εισαγγελία Πρωτοδικών Χανίων και Εισαγγελία Πρωτοδικών Χίου.

Από τις απαντήσεις των παραπάνω εισαγγελικών υπηρεσιών προκύπτει ότι, παρότι στα περισσότερα Εφετεία της χώρας δεν καταγράφονται σήμερα τυπικά κενές οργανικές θέσεις εισαγγελικών λειτουργών, διατυπώνονται αιτήματα αύξησης των οργανικών θέσεων λόγω της αυξανόμενης πολυπλοκότητας και έκτασης της εισαγγελικής ύλης.

Αντίθετα, σε επίπεδο Εισαγγελιών Πρωτοδικών καταγράφονται τόσο τυπικά οργανικά κενά όσο και ουσιαστικές λειτουργικές ελλείψεις, οι οποίες οφείλονται σε άδειες μητρότητας ή ανατροφής τέκνων, αποσπάσεις, μη αναπληρωθείσες θέσεις

μετά από προαγωγές ή σε γενικότερη ανεπάρκεια του αριθμού των οργανικών θέσεων σε σχέση με τις πραγματικές υπηρεσιακές ανάγκες (βλ. σχετικό πίνακα στο παράρτημα).

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικές περιπτώσεις αποτελούν οι Εισαγγελίες:

- Πρωτοδικών Αχαΐας, όπου από τις οκτώ οργανικές θέσεις Αντεισαγγελέων οι τέσσερις παραμένουν ουσιαστικά μη διαθέσιμες λόγω κενών και αδειών,
- Πρωτοδικών Ηρακλείου, όπου καταγράφονται τέσσερα ουσιαστικά κενά,
- Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, όπου υφίστανται πολλαπλά κενά και απουσίες σε θέσεις Αντεισαγγελέων και Παρέδρων,
- Πρωτοδικών Χανίων, όπου παραμένει κενή οργανική θέση Αντεισαγγελέα,
- Πρωτοδικών Βοιωτίας, Καβάλας, Θεσπρωτίας και Ηλείας, όπου καταγράφονται επιμέρους οργανικά ή λειτουργικά κενά,
- καθώς και Πρωτοδικών Ευρυτανίας, όπου η υπηρεσία λειτουργεί ουσιαστικά με έναν μόνο εισαγγελικό λειτουργό.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω στοιχεία, από τα οποία προκύπτει ότι σε αρκετές εισαγγελικές υπηρεσίες του πρώτου βαθμού δικαιοδοσίας η στελέχωση κινείται ήδη στα όρια της λειτουργικής επάρκειας, η Ένωση επισημαίνει ότι η εφαρμογή της ρύθμισης του άρθρου 57 του Ν. 5282/2026 απαιτεί προσεκτικό χρονικό συντονισμό.

Για τον λόγο αυτό η Ένωση εισηγείται η έναρξη υλοποίησης της ρύθμισης να λάβει χώρα μετά την 1η Ιανουαρίου 2027, υπό την αναγκαία προϋπόθεση της αντίστοιχης αύξησης των εισακτέων στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών (κατεύθυνση Εισαγγελέων) κατά τον προσεχή εισαγωγικό διαγωνισμό.

Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθεί νέα πολύμηνη αποδυνάμωση των εισαγγελιών του πρώτου βαθμού, η οποία θα μπορούσε να προκύψει από την πρόωρη ενεργοποίηση της ρύθμισης χωρίς προηγούμενη ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της προβλεπόμενης διαδικασίας εκπαίδευσης και διορισμού νέων εισαγγελικών λειτουργών.

2. Στελέχωση με δικαστικούς υπαλλήλους

Η λειτουργία των εισαγγελικών υπηρεσιών εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από την επάρκεια και την κατάλληλη κατανομή των δικαστικών υπαλλήλων.

Η υφιστάμενη κατάσταση σε πολλές εισαγγελίες της χώρας χαρακτηρίζεται από σημαντικές ελλείψεις προσωπικού, οι οποίες επιβαρύνουν την καθημερινή λειτουργία των υπηρεσιών και δυσχεραίνουν την αποτελεσματική υποστήριξη του έργου των εισαγγελικών λειτουργιών.

Η Ένωση θεωρεί αναγκαία την ενίσχυση των εισαγγελικών υπηρεσιών με επαρκή αριθμό δικαστικών υπαλλήλων, καθώς και την ορθολογική κατανομή τους μεταξύ των υπηρεσιών, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των γραμματειών.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η **άμεση κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων**, δεδομένου ότι πολλοί δικαστικοί σχηματισμοί λειτουργούν πλέον στα όρια των δυνατοτήτων τους. Σε σημαντικό αριθμό υπηρεσιών, ποσοστό που προσεγγίζει ακόμη και το **ένα τρίτο (1/3) των οργανικών θέσεων**, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις **έως και το ήμισυ (1/2)** αυτών, παραμένει ακάλυπτο.

Αναλυτικότερα από τις απαντήσεις που εστάλησαν από τις ως άνω αναφερόμενες εισαγγελικές υπηρεσίες κατόπιν του από 5-3-2026 έγγραφου αιτήματος του νεοεκλεγέντος Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης, προκύπτει ότι πλέον έντονο πρόβλημα εντοπίζεται στη στελέχωση των εισαγγελιών με δικαστικούς υπαλλήλους (βλ. σχετικό πίνακα στο παράρτημα).

Οι ελλείψεις αυτές είναι ιδιαίτερα σημαντικές σε μεγάλες εισαγγελικές υπηρεσίες, όπως:

- Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών, όπου σε σύνολο 538 οργανικών θέσεων υπηρετούν 340 υπάλληλοι,
- Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, όπου καταγράφονται δεκάδες κενές θέσεις γραμματέων και επιμελητών,

- Εισαγγελία Πρωτοδικών Αχαΐας, όπου οι ελλείψεις αφορούν τόσο την κεντρική έδρα Πατρών όσο και τις παράλληλες έδρες Αιγίου και Καλαβρύτων.

Σημαντικές ελλείψεις καταγράφονται επίσης στις Εισαγγελίες:

- Πρωτοδικών Ηρακλείου,
- Πρωτοδικών Χανίων,
- Πρωτοδικών Γρεβενών,
- Πρωτοδικών Ζακύνθου,
- Πρωτοδικών Θεσπρωτίας,
- καθώς και σε σειρά άλλων περιφερειακών υπηρεσιών.

Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί το γεγονός ότι σε ορισμένες υπηρεσίες δεν υπηρετεί κανένας δικαστικός επιμελητής, όπως στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Χανίων και στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσπρωτίας, γεγονός που δημιουργεί σοβαρές δυσχέρειες στη διεκπεραίωση βασικών διαδικαστικών ενεργειών.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί σοβαρές δυσχέρειες στην καθημερινή λειτουργία των γραμματειών, επιβαρύνει το έργο των δικαστικών λειτουργών και επηρεάζει άμεσα την ταχύτητα διεκπεραίωσης των υποθέσεων και τη διεκπεραίωση βασικών διαδικαστικών ενεργειών.

Για τον λόγο αυτό, η Ένωση θεωρεί αναγκαίο τον άμεσο προγραμματισμό προσλήψεων και την επιτάχυνση των διαδικασιών πλήρωσης των κενών θέσεων δικαστικών υπαλλήλων.

---

3. Ψηφιακή Δικαιοσύνη, υλικοτεχνική υποδομή και αξιοποίηση τεχνητής νοημοσύνης

Η σύγχρονη λειτουργία της ποινικής δικαιοσύνης προϋποθέτει την ύπαρξη κατάλληλων υποδομών, την αξιοποίηση προηγμένων πληροφοριακών συστημάτων και την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου ψηφιακού περιβάλλοντος εργασίας για τις δικαστικές και εισαγγελικές υπηρεσίες.

3.1 Ενίσχυση ασφάλειας δικαστικών καταστημάτων

Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη **συστηματική αναβάθμιση των κτιριακών υποδομών της Δικαιοσύνης**. Προς τούτο κρίνεται αναγκαίος ο εκσυγχρονισμός και ο εξωραϊσμός των υφιστάμενων δικαστικών καταστημάτων, καθώς και η ανέγερση νέων σύγχρονων δικαστικών μεγάρων όπου αυτό επιβάλλεται από τις πραγματικές ανάγκες των υπηρεσιών. Η διασφάλιση κατάλληλων και λειτουργικών χώρων στέγασης αποτελεί ουσιώδη προϋπόθεση για την αξιοπρεπή λειτουργία των δικαστηρίων και εισαγγελιών της χώρας, την αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθώς και την παροχή ασφαλών και σύγχρονων συνθηκών εργασίας για τους δικαστικούς λειτουργούς και το προσωπικό των δικαστικών υπηρεσιών. Παράλληλα, κρίνεται αναγκαία η **ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας στους χώρους των δικαστηρίων και των εισαγγελιών**, με την εντατικοποίηση των ελέγχων των προσώπων και των οχημάτων που εισέρχονται και εξέρχονται από τα δικαστικά καταστήματα, μέσω της χρήσης κατάλληλων τεχνικών μέσων και μηχανημάτων ελέγχου (ανιχνευτές μετάλλων, συστήματα ελέγχου αποσκευών κ.λπ.), καθώς και με την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων βιντεοεπιτήρησης στους χώρους των δικαστικών καταστημάτων, προς διασφάλιση της ασφάλειας των δικαστικών λειτουργών, των εργαζομένων και των πολιτών. Η ανάγκη για λήψη των παραπάνω μέτρων καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική μετά από πρόσφατο περιστατικό κατά το οποίο πληρεξούσιος δικηγόρος διαδίκου εντοπίστηκε να φέρει περίστροφο εντός του ακροατηρίου, το οποίο αφαιρέθηκε κατόπιν παρέμβασης της Προέδρου του Δικαστηρίου.

Περαιτέρω κ. Υπουργέ και γνωρίζοντας το αυξημένο ενδιαφέρον σας για την ενίσχυση των πληροφοριακών συστημάτων της Δικαιοσύνης, την επιτάχυνση της ψηφιοποίησης των διαδικασιών και την ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων διαχείρισης υποθέσεων, η Ένωσή μας θεωρεί πως όλα τα κατωτέρω αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την αποτελεσματικότερη λειτουργία των εισαγγελικών αρχών.

3.2. Εξοπλισμός εισαγγελικών λειτουργιών - Ασφαλές ψηφιακό περιβάλλον εργασίας

Ειδικότερα η Ένωσή μας υποστηρίζει την επιτάχυνση των έργων ψηφιακού μετασχηματισμού της Δικαιοσύνης και την παροχή σύγχρονων ψηφιακών εργαλείων στις εισαγγελικές υπηρεσίες, τα οποία μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά στην επιτάχυνση της ποινικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται αναγκαίος ο εξοπλισμός των εισαγγελικών λειτουργιών με σύγχρονα τεχνολογικά μέσα (σταθερούς και φορητούς υπολογιστές, ασφαλείς υπηρεσιακές εφαρμογές και εξειδικευμένα προγράμματα νομικής υποστήριξης), ώστε να διαχειρίζονται αποτελεσματικότερα τον αυξανόμενο όγκο δικογραφιών και να εργάζονται σε ένα ασφαλές ψηφιακό περιβάλλον.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η καθιέρωση του ηλεκτρονικού δικογράφου σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας και σε όλους τους βαθμούς δικαιοδοσίας, καθώς και η υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας μεταξύ των δικαστικών υπηρεσιών και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, με στόχο τη σταδιακή αντικατάσταση των υλικών εγγράφων από πλήρως ψηφιακές διαδικασίες και τη μείωση της γραφειοκρατίας.

3.3 Αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών εργαλείων

Παράλληλα, η αυξανόμενη διεθνοποίηση της εγκληματικότητας συνεπάγεται τη συχνή διακίνηση μεγάλου όγκου ξενόγλωσσων εγγράφων. Για τον λόγο αυτό προτείνεται η εισαγωγή ασφαλών εργαλείων μετάφρασης που βασίζονται σε τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης, εντός του κλειστού ψηφιακού περιβάλλοντος της Δικαιοσύνης, με πλήρεις εγγυήσεις προστασίας δεδομένων και απορρήτου των ερευνών. Τα εργαλεία αυτά μπορούν να συμβάλουν στην ταχύτερη επεξεργασία ξενόγλωσσου αποδεικτικού υλικού, στη μείωση του χρόνου και του κόστους μετάφρασης και στην αποτελεσματικότερη διαχείριση διεθνών υποθέσεων.

Τέλος, η Ένωση θεωρεί σκόπιμη τη διερεύνηση της αξιοποίησης τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης για την υποβοήθηση της επεξεργασίας εκτενών δικογραφιών, ιδίως ως προς την αναζήτηση και οργάνωση πληροφοριών, τη συστηματική επισκόπηση αποδεικτικού υλικού και τη σύνταξη ή τυποποίηση διαδικαστικών

εγγράφων. Η χρήση τέτοιων εργαλείων θα πρέπει να έχει αποκλειστικά υποστηρικτικό χαρακτήρα, με πλήρη διασφάλιση της προστασίας των δεδομένων και του απορρήτου των ποινικών ερευνών.

---

4. Νομοθετικά ζητήματα και λειτουργικά προβλήματα

Κατά την εφαρμογή της ποινικής νομοθεσίας και της ποινικής δικονομίας ανακύπτουν συχνά πρακτικά ζητήματα, τα οποία επηρεάζουν την καθημερινή λειτουργία των εισαγγελικών υπηρεσιών.

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος επιθυμεί να συμβάλλει δημιουργικά στον σχεδιασμό νομοθετικών παρεμβάσεων που θα βελτιώσουν τη λειτουργία του ποινικού συστήματος, αξιοποιώντας την εμπειρία των εισαγγελικών λειτουργών από την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων.

4.1 Αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων εισαγγελέα (άρθρο 29 Ν. 4938/2022)

Καταρχάς επισημαίνεται η ανάγκη νομοτεχνικής αποσαφήνισης της διάταξης του άρθρου 29 παρ. 1 περ. θ' του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (Ν. 4938/2022), αναφορικά με τις αρμοδιότητες του εισαγγελέα ως προς τον έλεγχο ορισμένων κατηγοριών λειτουργών και υπαλλήλων.

Η υφιστάμενη διατύπωση της διάταξης, η οποία αναφέρεται στον «έκτακτο έλεγχο» συμβολαιογράφων, φυλάκων μεταγραφών, υποθηκών, νηολογίων, κτηματολογίων, υποθηκολογίων πλοίων και αεροσκαφών, καθώς και ληξιάρχων και δικαστικών επιμελητών, έχει δημιουργήσει αμφισβητήσεις ως προς το αν διατηρείται η αρμοδιότητα του εισαγγελέα για τη διενέργεια και **τακτικών επιθεωρήσεων** των ανωτέρω, ιδίως ενόψει της ύπαρξης διάσπαρτων ειδικών διατάξεων που προβλέπουν ετήσια τακτική επιθεώρηση από τον κατά τόπο αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών.

Για την άρση της ερμηνευτικής αυτής αμφιβολίας και την αποφυγή πρακτικών δυσχερειών, προτείνεται η **τροποποίηση της διάταξης** ώστε να διευκρινίζεται ότι στην αρμοδιότητα του εισαγγελέα υπάγεται **μόνον ο έκτακτος έλεγχος** των ανωτέρω

προσώπων, σε περίπτωση που περιέλθει σε γνώση του, με οποιονδήποτε τρόπο, πληροφορία για παράβαση των υποχρεώσεων ή απαγορεύσεων που προβλέπονται από τον νόμο ή από κανονιστικές πράξεις που συνδέονται με την υπηρεσιακή τους κατάσταση ή με την άσκηση των καθηκόντων τους.

4.2 Κανονισμοί εσωτερικής υπηρεσίας – κατάταξη υποθέσεων (άρθρο 19 παρ. 5 περ. β΄ Ν. 4938/2022)

Η διάταξη του άρθρου 19 παρ. 5 περ. β΄ του Ν. 4938/2022 προβλέπει την υποχρεωτική κατάταξη των υποθέσεων από τον διευθύνοντα την εισαγγελία σε κλίμακα από το ένα (1) έως το πέντε (5), ανάλογα με τη σοβαρότητα και τη δυσχέρειά τους, προκειμένου να διασφαλίζεται η ισομερής χρέωση των υποθέσεων μεταξύ των εισαγγελικών λειτουργών.

Στην πράξη, όμως, η αξιολόγηση αυτή προϋποθέτει εκτενή προκαταρκτική επεξεργασία κάθε δικογραφίας, η οποία στις περισσότερες περιπτώσεις δεν είναι εφικτή, ιδίως στις μεγάλες εισαγγελίες όπου ο όγκος των υποθέσεων είναι ιδιαίτερα αυξημένος. Επιπλέον, η σοβαρότητα και η δυσχέρεια μιας υπόθεσης συχνά μεταβάλλονται κατά την πορεία της διερεύνησής της, γεγονός που καθιστά δυσχερή την αρχική της κατάταξη.

Η πρακτική εφαρμογή της ρύθμισης αυτής επιβαρύνει σημαντικά το έργο των διευθυνόντων εισαγγελέων και μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στη διακίνηση των δικογραφιών. Για τον λόγο αυτό προτείνεται η **κατάργηση της σχετικής πρόβλεψης περί υποχρεωτικής κατάταξης των υποθέσεων.**

4.3 Άδειες ανατροφής τέκνου δικαστικών λειτουργών (άρθρο 53 παρ. 2 Ν. 4938/2022)

Το άρθρο 53 παρ. 2 του Ν. 4938/2022 προβλέπει άδεια εννέα (9) μηνών με αποδοχές για την ανατροφή τέκνου δικαστικών λειτουργών, η οποία χορηγείται κατόπιν αιτήσεως και πρέπει, κατά κανόνα, να αρχίζει εντός δύο (2) μηνών από τη λήξη της άδειας μητρότητας.

Ωστόσο, η ισχύουσα ρύθμιση δημιουργεί πρακτικά προβλήματα για τους δικαστικούς λειτουργούς που αποκτούν τέκνο κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στην **Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών**. Οι λειτουργοί αυτοί δεν μπορούν να λάβουν την άδεια ως σπουδαστές, ενώ μετά τον διορισμό τους ως παρέδρων η ασφυκτική δίμηνη προθεσμία οδηγεί είτε σε αδυναμία λήψης της άδειας είτε σε παράταση της δοκιμαστικής υπηρεσίας και συνεπακόλουθη καθυστέρηση στην υπηρεσιακή τους εξέλιξη.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί δυσμενή υπηρεσιακή μεταχείριση λόγω μητρότητας ή γονεϊκότητας και δεν συνάδει με τις αρχές προστασίας της οικογένειας που απορρέουν ιδίως από το **άρθρο 21 του Συντάγματος**, το **άρθρο 33 παρ. 2 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης** και τις ενωσιακές ρυθμίσεις για τη συμφιλίωση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής (Οδηγία 2010/18/ΕΕ και νεότερα Οδηγία 2019/1158/ΕΕ).

Για τον λόγο αυτό προτείνεται η **τροποποίηση της διάταξης**, ώστε η εννεάμηνη άδεια ανατροφής τέκνου να μπορεί να λαμβάνεται από τους δικαστικούς λειτουργούς **εντός δύο (2) μηνών από την ορκωμοσία τους** στις θέσεις εισηγητών, πρωτοδικών ή αντεισαγγελέων πρωτοδικών και όχι από τη λήξη της άδειας μητρότητας. Παράλληλα προτείνεται η πρόβλεψη **μεταβατικής διάταξης με αναδρομική εφαρμογή**, ώστε να καλυφθούν και οι ήδη θιγόμενες περιπτώσεις.

4.4 Διδακτικό προσωπικό της Αστυνομικής Ακαδημίας (άρθρο 123 Ν. 5187/2025)

Το άρθρο 123 του Ν. 5187/2025, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 21-3-2025, προβλέπει ότι οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί μπορούν να ανήκουν στο διδακτικό προσωπικό της Αστυνομικής Ακαδημίας μόνο στη **Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας**.

Η ρύθμιση αυτή περιορίζει αδικαιολόγητα τη μέχρι σήμερα δυνατότητα συμμετοχής δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών στο διδακτικό προσωπικό όλων των σχολών της Αστυνομικής Ακαδημίας, παρότι σημαντικό μέρος της εκπαίδευσης των

αστυνομικών στελεχών συνδέεται άμεσα με την ποινική διαδικασία και τις εισαγγελικές αρμοδιότητες.

Για τον λόγο αυτό προτείνεται η **τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 123 Ν. 5187/2025**, ώστε οι δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί να μπορούν να συμμετέχουν στο διδακτικό προσωπικό **σε όλες τις σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας**, χωρίς τον ανωτέρω περιορισμό. Η μέχρι σήμερα πάγια πρακτική απασχόλησης δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών ως διδασκόντων στις σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας παρήγαγε και εξακολουθεί να παράγει εξαιρετικά αποτελέσματα. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι και μετά την ψήφιση του ανωτέρω νόμου, έως και σήμερα, εξακολουθούν να απασχολούνται ως διδακτικό προσωπικό στις σχολές αυτές δικαστικοί και εισαγγελικοί λειτουργοί, χωρίς να έχει προβληθεί οποιοσδήποτε ισχυρισμός περί αντισυνταγματικότητας της πρακτικής αυτής.

Ακόμη όμως και αν, παρ' ελπίδα, υποθεθεί ότι απαιτείται ειδική νομοθετική πρόβλεψη για τη θεραπεία της δυσμενούς αυτής διάκρισης σε βάρος των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών, θα μπορούσε να προβλεφθεί ρητά ότι η διδασκαλία στις σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας εξομοιώνεται, ως προς το καθεστώς των διδασκόντων, με τη διδασκαλία σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή σε λοιπά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ειδικής εκπαίδευσης του Δημοσίου, κατά το πρότυπο αντίστοιχων ρυθμίσεων που ισχύουν για τη συμμετοχή δικαστικών λειτουργών σε προγράμματα εκπαίδευσης της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης και άλλων δημόσιων εκπαιδευτικών φορέων.

4.5 Έκταση δικογράφων και οργάνωση διαδικασίας στο ακροατήριο

Με το άρθρο **63 Ν. 5282/2026 (ΦΕΚ Α΄ 30/27-2-2026)** προστέθηκε στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας το **άρθρο 476Α**, με το οποίο θεσπίζονται όρια στην έκταση ορισμένων δικογράφων ενώπιον του Αρείου Πάγου, προβλέποντας ανώτατο αριθμό είκοσι (20) σελίδων για αιτήσεις αναίρεσης και επανάληψης διαδικασίας και δέκα (10) σελίδων για πρόσθετους λόγους και ορισμένες συναφείς διαδικασίες.

Η ρύθμιση αυτή κινείται προς ορθή κατεύθυνση, καθώς συμβάλλει στην αποσαφήνιση των νομικών ζητημάτων και στη διευκόλυνση της αποτελεσματικής επεξεργασίας των υποθέσεων από τα δικαστικά όργανα.

Η Ένωση προτείνει, **κατ' αναλογία προς την ανωτέρω ρύθμιση**, να εξεταστεί η θέσπιση αντίστοιχων ορίων στην έκταση των δικογράφων που κατατίθενται και στους λοιπούς βαθμούς δικαιοδοσίας. Η καθιέρωση εύλογων ορίων θα συμβάλει στην καλύτερη οργάνωση της ποινικής διαδικασίας και στη μείωση των καθυστερήσεων που προκαλούνται από υπέρμετρα εκτενή δικόγραφα.

Παράλληλα, κρίνεται σκόπιμο να εξεταστεί η θέσπιση **οργανωτικών κανόνων για τη διάρκεια των αγορεύσεων των συνηγόρων κατά την εκδίκαση των υποθέσεων στο ακροατήριο**, ιδίως σε περιπτώσεις όπου παρατηρούνται καταχρηστικές πρακτικές που οδηγούν σε σοβαρές καθυστερήσεις της διαδικασίας, επανειλημμένες διακοπές ή αναβολές των δικασίμων και υπερπλήρωση των πινακίων.

Επιπλέον, προτείνεται η **ενίσχυση των μέτρων διασφάλισης της εύρυθμης διεξαγωγής της δίκης**, με την αυστηροποίηση των προβλεπόμενων χρηματικών κυρώσεων σε περιπτώσεις προσβλητικής ή καταχρηστικής συμπεριφοράς κατά την ακροαματική διαδικασία και με την πρόβλεψη της υποχρεωτικής επιβολής τους από το δικαστήριο, όταν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, προς διαφύλαξη του κύρους της δικαιοσύνης και της αμεροληψίας των δικαστικών οργάνων.

---

5. Αναδιάρθρωση Στρατιωτικής Δικαιοσύνης και ζήτημα ένταξης στρατιωτικών δικαστικών λειτουργών

Με τη με αριθμό **Φ.900/46404/Σχ.6690/8.4.2025 Κοινή Υπουργική Απόφαση** συγκροτήθηκε Επιστημονική Επιτροπή από τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης με αντικείμενο την αναδιάρθρωση της Στρατιωτικής Δικαιοσύνης και, μεταξύ άλλων, την πιθανή ένταξη έως σαράντα (40) δικαστικών λειτουργών του

Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων στις εισαγγελικές αρχές των δικαστηρίων της χώρας.

Το πόρισμα της Επιτροπής, κατά πλειοψηφία, τάχθηκε υπέρ της συνταγματικότητας της ένταξης αυτής, μειοψηφισάντων των μελών της Επιτροπής: **1) Αχιλλέα Ζήση, Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου (Πρόεδρο), 2) Ελένης Θεοδοωρακοπούλου, Αρεοπαγίτη και 3) Ελένης Κουλεντιάνου, Παρέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας.**

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος εξακολουθεί να διατηρεί τη θέση που έχει ήδη εκφράσει στο παρελθόν (βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 61/8-8-2025 επιστολή της Ένωσης προς τους Υπουργούς Εθνικής Άμυνας και Δικαιοσύνης), σύμφωνα με την οποία η σχεδιαζόμενη «ένταξη» συνιστά στην ουσία **μετάταξη δικαστικών λειτουργών**, η οποία προσκρούει στο **άρθρο 88 παρ. 6 του Συντάγματος**, καθώς η μετάταξη δικαστικών λειτουργών επιτρέπεται μόνο στις ρητά προβλεπόμενες στο Σύνταγμα περιπτώσεις. Η επιχειρούμενη ένταξη των δικαστικών λειτουργών του Δικαστικού Σώματος των Ενόπλων Δυνάμεων στις εισαγγελικές αρχές των δικαστηρίων της χώρας θα δημιουργούσε ζητήματα συνταγματικότητας και υπό το πρίσμα του **άρθρου 88 παρ. 1 του Συντάγματος**, το οποίο, σε συνδυασμό με το **άρθρο 90 παρ. 1 του Συντάγματος**, κατοχυρώνει το σύστημα επιλογής και υπηρεσιακής εξέλιξης των δικαστικών λειτουργών ως εγγύηση της προσωπικής τους ανεξαρτησίας. Η εισαγωγή στον κλάδο των εισαγγελικών λειτουργών πραγματοποιείται μέσω ενιαίας διαγωνιστικής διαδικασίας και επιλογής των ικανότερων υπό συνθήκες ισότητας και αξιοκρατίας, ενώ η εκπαίδευση και αξιολόγηση των εισαχθέντων πραγματοποιείται στην **Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών** και η υπηρεσιακή τους εξέλιξη καθορίζεται από το **Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης**. Αντιθέτως, οι στρατιωτικοί δικαστές, αν και αποτελούν δικαστικούς λειτουργούς ειδικής δικαιοδοσίας, έχουν εισαχθεί στο σώμα τους βάσει διαφορετικών διαδικασιών επιλογής και εκπαίδευσης και δεν έχουν φοιτήσει στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών.

Την προβληματική αυτή έχουν ήδη αναδείξει θεσμικά όργανα της Δικαιοσύνης, ιδίως η **Ολομέλεια της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου (απόφαση 47/2025)** και η **Ολομέλεια του Αναθεωρητικού Δικαστηρίου (απόφαση 1/2025)**.

Σε κάθε περίπτωση, ακόμη και υπό την εκδοχή υλοποίησης της προτεινόμενης ρύθμισης, ο μόνος θεσμικά ανεκτός τρόπος ένταξης θα μπορούσε να είναι η ένταξη των εν λόγω λειτουργιών σε **ειδική παράλληλη επετηρίδα**, με δυνατότητα εξέλιξης έως τον βαθμό του **Αντεισαγγελέα Εφετών** και **χωρίς δυνατότητα άσκησης καθηκόντων διοίκησης στις εισαγγελικές υπηρεσίες**.

Σε κάθε δε περίπτωση η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος επιφυλάσσεται για την κατάθεση των σχετικών προτάσεων και παρατηρήσεων, εφόσον καταταθεί σχετικό σχέδιο νόμου.

---

6. Συνταγματική αναθεώρηση – τρόπος επιλογής Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου

Ενόψει της επικείμενης διαδικασίας **συνταγματικής αναθεώρησης**, η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος θεωρεί σκόπιμο να επαναφέρει ένα πάγιο θεσμικό αίτημα που αφορά τον τρόπο επιλογής του **Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου**.

Σύμφωνα με το ισχύον **άρθρο 90 παρ. 5 του Συντάγματος**, η προαγωγή στη θέση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ενεργείται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, με επιλογή μεταξύ των μελών του Αρείου Πάγου και των Αντεισαγγελέων του.

Η ρύθμιση αυτή επιτρέπει, θεωρητικά, την επιλογή προσώπου που δεν έχει προηγουμένως υπηρετήσει στον εισαγγελικό κλάδο του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Ωστόσο, ενόψει της φύσης και των αρμοδιοτήτων της θέσης, η Ένωση θεωρεί ότι η επιλογή θα πρέπει να περιορίζεται **αποκλειστικά στους Αντεισαγγελείς του Αρείου Πάγου**.

Η ανάγκη αυτή προκύπτει ιδίως από τις αρμοδιότητες που απονέμει στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου το **άρθρο 29 του Ν. 4938/2022**, σύμφωνα με το οποίο ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου προϊσταται των υπηρεσιών της Εισαγγελίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου και απευθύνει προς όλους τους εισαγγελικούς λειτουργούς της χώρας **γενικές παραγγελίες, οδηγίες και συστάσεις** σχετικές με την άσκηση των

καθηκόντων τους. Οι οδηγίες αυτές, μολονότι δεν δεσμεύουν τους εισαγγελικούς λειτουργούς κατά τον σχηματισμό και την έκφραση της γνώμης τους, διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της ενιαίας λειτουργίας της εισαγγελικής αρχής.

Υπό το πρίσμα αυτό, η κατοχή της θέσης από πρόσωπο με **μακρά υπηρεσία στον εισαγγελικό κλάδο και πλήρη γνώση της λειτουργίας των εισαγγελικών υπηρεσιών** αποτελεί θεσμική εγγύηση για την εύρυθμη λειτουργία της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου και για την ορθή άσκηση των συντονιστικών αρμοδιοτήτων της.

Μολονότι στην πράξη τείνει να παγιωθεί η επιλογή Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου από τον κύκλο των Αντεισαγγελέων του Δικαστηρίου, η πρακτική αυτή δεν κατοχυρώνεται ρητά στο Σύνταγμα. Για τον λόγο αυτό η Ένωση θεωρεί ότι ο **μόνος θεσμικά ασφαλής τρόπος κατοχύρωσης της αρχής αυτής είναι η τροποποίηση της σχετικής συνταγματικής διάταξης** κατά την προσεχή αναθεωρητική διαδικασία.

Ειδικότερα, προτείνεται η αναθεώρηση του **άρθρου 90 παρ. 5 του Συντάγματος**, ώστε να προβλέπεται ότι η επιλογή του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου πραγματοποιείται **αποκλειστικά μεταξύ των υπηρετούντων Αντεισαγγελέων του Αρείου Πάγου**.

Η ρύθμιση αυτή θα ενίσχυε τη θεσμική συνοχή της εισαγγελικής λειτουργίας, θα διασφάλιζε ότι η ηγεσία της Εισαγγελίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου προέρχεται από λειτουργούς με πλήρη εμπειρία της εισαγγελικής πρακτικής και θα συνέβαλλε στην περαιτέρω θωράκιση της ανεξαρτησίας και της εσωτερικής συνοχής της εισαγγελικής αρχής.

Παράλληλα, ενόψει της ίδιας αναθεωρητικής διαδικασίας, κρίνεται αναγκαίο να εξεταστεί και η **κατοχύρωση δεσμευτικού χαρακτήρα στη γνώμη που διατυπώνεται από την Ολομέλεια των οικείων Ανωτάτων Δικαστηρίων και από την Ολομέλεια της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου** κατά τη διαδικασία επιλογής της ηγεσίας της Δικαιοσύνης. Σήμερα, σύμφωνα με το ισχύον συνταγματικό πλαίσιο, οι Ολομέλειες των ανωτάτων δικαστηρίων εκφράζουν γνώμη ως προς τις προαγωγές στις θέσεις του Προέδρου και των Αντιπροέδρων του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και ως προς τη θέση του

Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, πλην όμως η γνώμη αυτή δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα. Η καθιέρωση **δεσμευτικής γνώμης των οικείων Ολομελειών** θα ενίσχυε ουσιαστικά τις εγγυήσεις θεσμικής ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης, θα περιορίζε τον κίνδυνο πολιτικών παρεμβάσεων στη διαδικασία επιλογής της δικαστικής ηγεσίας και θα ενίσχυε την εμπιστοσύνη των δικαστικών λειτουργών και της κοινωνίας προς τη διαδικασία ανάδειξης της ηγεσίας των ανωτάτων δικαστηρίων.

Η πρόβλεψη αυτή ευθυγραμμίζεται και με σύγχρονες τάσεις του συγκριτικού ευρωπαϊκού δικαίου. Σε αρκετά κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης η επιλογή της ηγεσίας των ανωτάτων δικαστηρίων πραγματοποιείται με **καθοριστικό ή δεσμευτικό ρόλο των ίδιων των δικαστικών οργάνων ή των ανώτατων δικαστικών συμβουλίων**. Ενδεικτικά, στην **Ιταλία** η επιλογή της ηγεσίας των δικαστικών λειτουργών πραγματοποιείται από το *Consiglio Superiore della Magistratura*, το οποίο αποτελεί το ανώτατο όργανο αυτοδιοίκησης της δικαστικής εξουσίας. Στην **Ισπανία** αντίστοιχο ρόλο διαδραματίζει το *Consejo General del Poder Judicial*, το οποίο προτείνει ή αποφασίζει για την πλήρωση ανώτατων δικαστικών θέσεων. Παρόμοια, στη **Γαλλία** το *Conseil Supérieur de la Magistrature* συμμετέχει καθοριστικά στη διαδικασία διορισμού ανώτατων δικαστικών λειτουργών, παρέχοντας γνώμη η οποία, σε ορισμένες περιπτώσεις, δεσμεύει την εκτελεστική εξουσία. Οι ρυθμίσεις αυτές αποσκοπούν ακριβώς στην ενίσχυση της θεσμικής ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και στη διασφάλιση ότι η επιλογή της ηγεσίας της πραγματοποιείται με κριτήρια επαγγελματικής επάρκειας και εμπειρίας.

Υπό το πρίσμα αυτό, η καθιέρωση **δεσμευτικού χαρακτήρα της γνώμης των οικείων Ολομελειών** και στο ελληνικό σύστημα θα αποτελούσε σημαντικό βήμα ενίσχυσης των θεσμικών εγγυήσεων ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας, ευθυγραμμίζοντας τη σχετική διαδικασία με τις βέλτιστες πρακτικές που συναντώνται σε άλλα ευρωπαϊκά κράτη δικαίου.

---

7. Μισθολογικά ζητήματα

Η διασφάλιση αξιοπρεπών αποδοχών για τους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς αποτελεί θεμελιώδη εγγύηση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης, όπως αυτή κατοχυρώνεται στα άρθρα **87 παρ. 1 και 88 παρ. 2 του Συντάγματος**. Το Σύνταγμα προβλέπει την ύπαρξη ειδικού μισθολογικού καθεστώτος για τους δικαστικούς λειτουργούς, το οποίο πρέπει να ανταποκρίνεται στη φύση του λειτουργήματος και στις αυξημένες απαιτήσεις που αυτό συνεπάγεται. Συναφώς, κατά την πάγια νομολογία του **Μισθοδικείου**, οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών πρέπει να τελούν σε εύλογη αναλογία προς το κύρος του λειτουργήματος, τις ευθύνες που αυτό συνεπάγεται και την ανάγκη διασφάλισης της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας τους.

Ωστόσο, το ισχύον δικαστικό μισθολόγιο εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά του επιπέδου που είχε διαμορφωθεί πριν από την οικονομική κρίση. Παρά την πάροδο περισσότερων από δεκαπέντε ετών, οι αποδοχές των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών δεν έχουν αποκατασταθεί ουσιαστικά στο επίπεδο που ίσχυε πριν από τις δημοσιονομικές παρεμβάσεις της περιόδου της κρίσης, ενώ παράλληλα έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση του κόστους ζωής, ιδίως στους τομείς της στέγασης, της ενέργειας και των βασικών αγαθών.

Η κατάσταση αυτή δημιουργεί εύλογες ανησυχίες ως προς τη διατήρηση ενός μισθολογικού πλαισίου αντάξιου του θεσμικού ρόλου των δικαστικών λειτουργών και καθιστά αναγκαία την επανεξέταση ορισμένων βασικών πτυχών του ισχύοντος δικαστικού μισθολογίου.

7.1 Αύξηση βασικού μισθού πρωτοδίκη και επαναφορά επιδομάτων

Σήμερα ο βασικός μισθός του πρωτοδίκη, με την προσαύξηση προέδρου πρωτοδικών, ανέρχεται σε **2.580 ευρώ μικτά**, δηλαδή μόλις **100 ευρώ υψηλότερα** από τον αντίστοιχο βασικό μισθό του έτους **2009**, όπως είχε καθοριστεί με τον **ν. 3691/2008 (2.480 ευρώ)**.

Την ίδια στιγμή, όμως, βασικά επιδόματα του δικαστικού μισθολογίου έχουν υποστεί σημαντική μείωση. Ειδικότερα:

- το **επίδομα ταχείας διεκπεραίωσης**, το οποίο με το άρθρο 57 παρ. 2 του ν. 3691/2008 ανερχόταν σε **900 ευρώ**, ανέρχεται σήμερα σε **732 ευρώ**,
- η **πάγια αποζημίωση**, η οποία με το άρθρο 57 παρ. 3 του ίδιου νόμου είχε καθοριστεί σε **950 ευρώ**, ανέρχεται σήμερα σε **846 ευρώ**.

Από τα στοιχεία αυτά διαπιστώνεται ότι, **δεκαέξι και πλέον έτη μετά την εφαρμογή του ν. 3691/2008**, οι συνολικές ακαθάριστες αποδοχές των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών υπολείπονται εκείνων του έτους 2009. Η πραγματική μείωση των καθαρών αποδοχών είναι ακόμη μεγαλύτερη, λόγω:

- της αύξησης της φορολογίας εισοδήματος,
- της επιβολής της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης από το 2011 και εντεύθεν,
- της σημαντικής αύξησης του πληθωρισμού τα τελευταία έτη,
- καθώς και της κατάργησης του **13ου και 14ου μισθού**.

Ενόψει των ανωτέρω, το αίτημα της Ένωσης συνίσταται:

- σε **οριζόντια αύξηση κατά 20% του βασικού μισθού του βαθμού βάσης του ειδικού δικαστικού μισθολογίου (πρωτοδίκη)**,
- στην **επαναφορά του επιδόματος ταχείας διεκπεραίωσης, της πάγιας αποζημίωσης και της αποζημίωσης εξόδων παράστασης στα προ της κρίσης επίπεδα**, σύμφωνα με το άρθρο 57 του ν. 3691/2008.

Οι αυξήσεις αυτές δεν συνιστούν ουσιαστική μισθολογική αναβάθμιση, αλλά **αποκατάσταση του επιπέδου αποδοχών που ίσχυε πριν από την οικονομική κρίση**, λαμβανομένης υπόψη και της σημαντικής αύξησης του κόστους ζωής.

7.2 Κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης υπέρ ανεργίας

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης για την καταπολέμηση της ανεργίας θεσπίστηκε με το **άρθρο 38 παρ. 2 περ. α΄ του ν. 3986/2011**, σε περίοδο κατά την οποία το ποσοστό ανεργίας στη χώρα ανερχόταν περίπου στο **18%**.

Η εισφορά αυτή εισήχθη ως έκτακτο μέτρο δημοσιονομικής προσαρμογής στο πλαίσιο του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής **2012-2015**, πλην όμως εξακολουθεί να επιβάλλεται μέχρι σήμερα, περισσότερα από

δεκατέσσερα (14) έτη μετά τη θέσπισή της, χωρίς να προβλέπεται συγκεκριμένη χρονική διάρκεια εφαρμογής της ή σύνδεσή της με συγκεκριμένα δημοσιονομικά ή κοινωνικά κριτήρια.

Η διατήρηση της εισφοράς αυτής εγείρει ζητήματα συμβατότητας με τις αρχές της **ισότητας ενώπιον του νόμου και της ισότητας στα δημόσια βάρη**, καθώς και με την **αρχή της αναλογικότητας** και την προστασία της περιουσίας (άρθρα **4 παρ. 1 και 5, 17 και 25 παρ. 1 Συντάγματος**), δεδομένου ότι η επιβάρυνση αυτή εξακολουθεί να βαρύνει αποκλειστικά μισθωτούς του Δημοσίου.

Για τους λόγους αυτούς ζητούμε την **κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 38 παρ. 2 περ. α΄ του ν. 3986/2011**.

7.3 Εξομοίωση αποδοχών με τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Στην πράξη η παραμονή των δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών σε κάθε βαθμό επιμηκύνεται σημαντικά σε σχέση με τα ελάχιστα χρονικά όρια που προβλέπει ο νόμος. Ενδεικτικά, ενώ στα άρθρα **77 και 89 του ν. 4938/2022** προβλέπεται ότι πρωτοδίκης προάγεται σε πρόεδρο πρωτοδικών μετά από **πέντε (5) έτη υπηρεσίας**, στην πράξη η προαγωγή πραγματοποιείται περίπου μετά από **δεκαπέντε (15) έτη**.

Αντιθέτως, τα μέλη του **Νομικού Συμβουλίου του Κράτους** απολαμβάνουν διαφορετικής μισθολογικής εξέλιξης, η οποία δεν συνδέεται με αντίστοιχη χρονική καθυστέρηση προαγωγών. Η διαφοροποίηση αυτή έχει οδηγήσει πολλούς δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς στην άσκηση αγωγών για την αποκατάσταση της μισθολογικής ισότητας, οι οποίες συχνά γίνονται δεκτές από τα αρμόδια δικαστήρια.

Για τον λόγο αυτό ζητούμε την **τροποποίηση των περ. α΄ και β΄ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 2521/1997**, όπως αντικαταστάθηκε με το **άρθρο 57 παρ. 9 του ν. 3691/2008**, ώστε να εξαλειφθεί η διαφοροποίηση των αποδοχών μεταξύ δικαστικών λειτουργών και μελών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, σύμφωνα και με τη σχετική πάγια νομολογία.

7.4 Επίδομα κάλυψης δαπανών διαμονής

Η προαγωγή, τοποθέτηση, μετάθεση ή απόσπαση δικαστικών λειτουργών, κατόπιν αποφάσεων των οικείων **Ανωτάτων Δικαστικών Συμβουλίων**, συνεπάγεται συχνά την υποχρεωτική μετακίνησή τους σε τόπο υπηρεσίας διαφορετικό από τον τόπο της κύριας κατοικίας τους.

Η μετακίνηση αυτή δημιουργεί σημαντικές πρόσθετες δαπάνες, ιδίως για τη διατήρηση δεύτερης κατοικίας και για έξοδα μετακίνησης, ενώ σε πολλές περιπτώσεις δεν είναι εφικτή η μετεγκατάσταση των λοιπών μελών της οικογένειας λόγω επαγγελματικών ή εκπαιδευτικών υποχρεώσεων.

Οι δαπάνες αυτές, ιδίως υπό τις σημερινές συνθήκες αυξημένου κόστους στέγασης και γενικότερης αύξησης του κόστους ζωής, επιβαρύνουν ουσιαστικά το πραγματικό εισόδημα των δικαστικών λειτουργών.

Για τον λόγο αυτό ζητούμε τη **θέσπιση ειδικού μηνιαίου επιδόματος διαμονής ύψους 1.000 ευρώ**, το οποίο θα χορηγείται σε δικαστικό λειτουργό από τη στιγμή της προαγωγής, τοποθέτησης, μετάθεσης ή απόσπασής του σε δικαστήριο ή εισαγγελία με έδρα διαφορετική από την κύρια κατοικία του και για όσο χρονικό διάστημα υπηρετεί σε αυτή.

7.5 Κάλυψη οδοιπορικών εισαγγελικών λειτουργών

Από τις απαντήσεις των εισαγγελικών υπηρεσιών στο έγγραφο της Ένωσης προκύπτουν επίσης προβλήματα που αφορούν την καταβολή οδοιπορικών αποζημιώσεων για υπηρεσιακές μετακινήσεις εισαγγελικών λειτουργών. Οι μετακινήσεις αυτές πραγματοποιούνται συχνά για τη συμμετοχή σε δικασίμους εκτός έδρας, την παρουσία σε παράλληλες έδρες ή την άσκηση λοιπών υπηρεσιακών καθηκόντων.

Ειδικότερα, στην Εισαγγελία Εφετών Δωδεκανήσου αναφέρεται ότι παρατηρείται καθυστέρηση στην καταβολή των οδοιπορικών αποζημιώσεων που φθάνει ακόμη και τους τρεις έως έξι μήνες, γεγονός που δημιουργεί σημαντικές πρακτικές δυσχέρειες στους μετακινούμενους λειτουργούς. Παράλληλα, στην Εισαγγελία Πρωτοδικών

Αχαΐας επισημαίνεται ότι τα οδοιπορικά για μετακινήσεις προς τις παράλληλες έδρες Αιγίου και Καλαβρύτων δεν καταβάλλονται στην πράξη, καθώς δεν έχει χορηγηθεί πάγια προκαταβολή, με αποτέλεσμα η συνήθης διαδικασία εκκαθάρισης των σχετικών δαπανών να καθίσταται ιδιαίτερα δυσχερής.

Οι καθυστερήσεις αυτές οδηγούν συχνά σε προσωρινή οικονομική επιβάρυνση των ίδιων των εισαγγελικών λειτουργών, οι οποίοι αναγκάζονται να καλύπτουν προσωπικά τα έξοδα μετακίνησης για την εκτέλεση υπηρεσιακών καθηκόντων.

Για τον λόγο αυτό προτείνεται η λήψη μέτρων για την έγκαιρη και απρόσκοπτη καταβολή των οδοιπορικών αποζημιώσεων, ιδίως μέσω της πρόβλεψης πάγιας προκαταβολής όπου απαιτείται και της απλούστευσης της διαδικασίας εκκαθάρισης των σχετικών δαπανών.

---

8. Εθελουσία έξοδος από τη δικαστική υπηρεσία

Ήδη από τον μήνα **Μάιο του 2024** έχει εξαγγελθεί η εφαρμογή προγράμματος **εθελουσίας εξόδου από τη δικαστική υπηρεσία** για δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς οι οποίοι, για διάφορους λόγους, δεν μπορούν να ανταποκριθούν επαρκώς στα καθήκοντά τους. Προς την κατεύθυνση αυτή βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη νομοπαρασκευαστικές διαδικασίες για την έκδοση του σχετικού νόμου και την υλοποίηση του εν λόγω προγράμματος.

Ζητούμε την **ολοκλήρωση της σχετικής νομοθετικής διαδικασίας που εκκρεμεί μέχρι σήμερα**, προκειμένου το πρόγραμμα να τεθεί σε εφαρμογή χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Η θέσπιση ενός τέτοιου μηχανισμού θα παράσχει μια θεσμικά ομαλή διέξοδο σε δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις της υπηρεσίας, παρέχοντάς τους παράλληλα τα αναγκαία οικονομικά κίνητρα για την πρόωρη αποχώρησή τους και τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης.

Οι απαιτήσεις και ο φόρτος του δικαστικού και εισαγγελικού λειτουργήματος είναι ιδιαίτερα αυξημένοι και συνδέονται με σημαντική πνευματική και ψυχική καταπόνηση, στοιχείο που διαφοροποιεί τη φύση του λειτουργήματος από πολλές άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες.

Παράλληλα, η εφαρμογή του μέτρου αυτού αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στην **ανανέωση του ανθρώπινου δυναμικού της Δικαιοσύνης**, καθώς και στην **εξυγίανση, τον εκσυγχρονισμό και την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης**, μέσω της ενίσχυσης της λειτουργικότητας των δικαστικών υπηρεσιών.

---

9. Θεσμικός διάλογος

Η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος θεωρεί ιδιαίτερα σημαντική τη διατήρηση ενός σταθερού και ουσιαστικού θεσμικού διαύλου επικοινωνίας με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης για ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των εισαγγελικών υπηρεσιών και την εν γένει απονομή της δικαιοσύνης.

Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται σκόπιμη και η **συμμετοχή εκπροσώπου της Ένωσης σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές** που αφορούν τη λειτουργία της δικαιοσύνης, καθώς και η **συστηματική ακρόαση των αρμόδιων θεσμικών φορέων πριν από την ολοκλήρωση των εργασιών τους**. Η πρακτική αυτή συμβάλλει στην αξιοποίηση της εμπειρίας των λειτουργών της δικαιοσύνης και αποτρέπει τον αιφνιδιασμό του νομικού κόσμου, ο οποίος συχνά προκαλεί καθυστερήσεις και τριβές που δυσχεραίνουν την ομαλή ολοκλήρωση του νομοθετικού έργου.

Με γνώμονα την ενίσχυση της λειτουργίας της Δικαιοσύνης και τον σεβασμό της συνταγματικά κατοχυρωμένης ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργών, η Ένωσή μας παραμένει στη διάθεσή σας για κάθε συνεργασία προς την κατεύθυνση αυτή.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ένωσης Εισαγγελέων Ελλάδος

Η Πρόεδρος

Ειρήνη Κ. Χρυσογιάννη
Εισαγγελέας Εφετών

Ο Γενικός Γραμματέας

Θεολόγος Γ. Δελλήβητης-Δομένικος
Εισαγγελέας Πρωτοδικών

